

METODOLOGIA DE LA RECERCA EN CIÈNCIES SOCIALS

GUIA DOCENT





1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Metodologia de la Recerca en Ciències Socials
Codi	101614
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	3er curs
Horari	(link a la pàgina web del centre o titulació)
Lloc on s'imparteix	Facultat o Escola (l'aula apareixerà als horaris)
Llengües	Català i castellà

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Antònia Casellas Puigdemasa
Departament	Geografia
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	B9/1036
Telèfon (*)	93-8813067
e-mail	Antonia.casellas@uab.cat
Horari d'atenció	Encara per determinar

2. Equip docent

Nom professor/a	Miguel Solana Solana
Departament	Geografia
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	B9-1030
Telèfon (*)	93 581 17 36
e-mail	Antoniomiguel.Solana@uab.cat
Horari de tutories	Encara per determinar



Nom professor/a

Departament

Universitat/Institució

Despatx

Telèfon (*)

e-mail

Horari de tutories

3.- Prerequisits

No hi ha cap requisit específic per cursar aquesta assignatura

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

L'objectiu de l'assignatura és que els estudiants raonin sistemàticament sobre els procediments que implica fer recerca en ciències socials, posant èmfasi en elements d'epistemologia, metodologia general del procés de recerca i en l'estudi dels principals mètodes quantitatius i qualitatius.



5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència	CE12. Generar sensibilitat i interès pels temes geogràfics
Resultats d'aprenentatge	CE12.1 Transmetre sensibilitat pels temes geogràfics a partir del coneixement del pensament geogràfic
Competència	CE13. Analitzar i explicar els esdeveniments del món actual des d'un punt de vista geogràfic
Resultats d'aprenentatge	CE13.2. Interpretar els esdeveniments del món actual a partir del coneixement del pensament geogràfic
Competència	CT4. Gestionar i ordenar la informació CT5. Analitzar, sintetitzar i raonar de forma crítica CT11. Demostrar la responsabilitat i la qualitat en el treball CT12. Discutir, criticar, sintetitzar i ordenar les idees
Resultats d'aprenentatge	Sintetitzar informació. Exposar de manera oralment adequada la informació. Aprendre a treballar en equip en el disseny i exposició d'un projecte comú.
Competència	CG2. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom

6.- Continguts de l'assignatura

1. La ciència social. La recerca
 - a. Consideracions epistemològiques
 - i. Positivisme, Hermenèutica/Fenomenologia
 - ii. Paradigmes
 - iii. Debats científics i geografia
 - b. Consideracions metodològiques
 - i. Inductivisme-deductivisme
 - ii. Debat quantitatiu-qualitatiu
 - iii. Triangulació metodològica
 - iv. Estructurant la recerca: conceptualització i mesura, operacionalització, índex, escales i tipologies
 - c. Consideracions ètiques
2. Procés de recerca
 - a. Plantejament de la recerca. Pregunta inicial. Antecedents
 - b. Objectius/Hipòtesis/Preguntes de recerca
 - c. Disseny metodològic de la recerca
 - d. Anàlisi de la informació
 - e. Difusió dels resultats
3. Mètodes
 - a. Mètodes quantitatius: l'entrevista amb qüestionari. Mostreig



- b. Mètodes qualitatiu: l'observació
- c. Mètodes qualitatiu: l'entrevista
- d. Anàlisi de documents

7.- Metodologia docent i activitats formatives

Les classes teòriques sobre conceptes i elements teòriques es complementaran amb el treball sobre projectes reals de recerca, la qual cosa permetrà els estudiants reflexionar sobre els problemes i les dificultats que planteja la recerca en ciències socials. Els estudiants hauran de construir de forma paral·lela a les sessions de docència un projecte de recerca original (acotació temàtica, objectius, antecedents, mètodes utilitzats i escenari de desenvolupament de la recerca) com a part del procés de formació en aquesta assignatura. Serà obligatòria la lectura d'una sèrie de textos bàsics sobre reflexió epistemològica, disseny de recerca i mètodes.

El procés d'aprenentatge i adquisició de competències serà supervisat pel professor a través de tutories individuals i/o de grup. El professorat de l'assignatura estarà a disposició dels alumnes per a resoldre els dubtes i seguir l'evolució de l'esmentat procés d'aprenentatge i adquisició de competències de l'alumnat.

Tota la informació gràfica utilitzada pel professor en les classes teòriques i els seminaris així com els diferents materials elaborats pels estudiants estaran disponibles al Campus Virtual. A més el campus virtual serà l'espai que vehicularà la informació relacionada amb l'organització de l'assignatura.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Classes teòriques	52.5	Adquisició dels coneixement conceptuals sobre epistemologia i metodologia de les ciències socials. Exposició i treball sobre casos reals de recerca
-------------------	------	---

Supervisades

Tutories	15	Tutories de suport a la realització de treballs.
----------	----	--

Autònomes

Estudi personal	35	Realització d'esquemes i resums i assimilació de conceptes.
Realització de les ressenyes de textos i el projecte de recerca	40	Lectura de material, plantejament i preparació dels treballs i dels informes escrits sobre les lectures.



8.- Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es basarà en l'avaluació continuada del procés d'adquisició de coneixements i competències per part de l'alumne i constarà de :

- a. Examen (30% nota)
- b. Ressenya d'articles (30%)
- c. Treball de curs (35%)
- d. Participació activa a classe/campus virtual (5%)

Es considera "No presentat" aquell alumne que havent seguit o aprovat l'avaluació continuada NO es presenta a l'examen final.

Aquesta assignatura es planteja seguir un mètode d'avaluació continua. Per aquest motiu no hi ha segona convocatòria.

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

Exàmens (1* 2 hores)	2	
Presentació oral de ressenyes (en el cas de la modalitat presencial)	2	

9- Bibliografia i enllaços web

Bibliografia general

(A banda de la bibliografia general, s'indicarà al llarg del curs bibliografia específica per a cadascú dels principals temes tractats a classe)

- Azofra, M. J. (2000), *Cuestionarios*, Madrid: CIS.
- Blaauw, M., & Pritchard, D. (2005). *Epistemology A-Z*. Edinburgh (UK): Edinburgh University Press Ltd.
- Brunet, I., Pastor, I., & Belzúnegui, A. (2002). *Tècniques d'investigació social: Fonaments epistemològics i metodològics*. Barcelona: Pòrtic.
- Bryman, A. (2004). *Social research methods* (2nd ed.). New York (US): Oxford University Press.
- Burton, D. (Ed.). (2000). *Research training for social scientists* (1st ed.). London: SAGE Publications Ltd.
- Cahalan, J. C. (1985). *Causal realism: An essay on philosophical method and the foundations of knowledge*. Lanham, MD: University Press of America.
- Capel, H. (1981), *Filosofia y ciencia de la Geografía contemporánea*. Barcelona: Barcanova.
- Corbetta, P. (2007), *Metodología y técnicas de investigación social*, Madrid: McGraw-Hill.
- Denzin, N. K., & Lincoln, Y. S. (Eds.). (2000). *Handbook of qualitative research* (2nd ed.). Thousand Oaks, California (US): SAGE Publications Ltd.
- Echart Muñoz, E., Cabezas Valencia R., Fernández García, M. (2010) "La estructura del



- proceso de investigación". a Echart Muñoz, E., Cabezas Valencia R., Sotillo Lorenzo, J. Á. Metodología de investigación en cooperación para el desarrollo. Madrid: Catarata, pp. 75-122.
- Eco, U. (1977). *Come si fa una tesi di laurea* (1a ed.). Milano: Bompiani.
- Estruch, J. (1992), "El conflicte quantitatiu/qualitatiu: un fals problema" a *Tècniques qualitatives en Ciències Socials. Cicle de conferències*, Barcelona: Societat Catalana de Sociologia, pp. 7-16.
- García Ballesteros, A., coord. (1998), *Métodos y técnicas cualitativas en geografía social*, Barcelona: Oikos-tau.
- Guasch, O. (1997), *Observación participante*, Madrid, CIS.
- Harper, D. (2002) "Talking about pictures: a case for photo elicitation", *Visual Studies* 17(1): pp. 13-26.
- Kusenbach, M. (2003) "Street Phenomenology: The Go-Along as Ethnographic Research Tool", *Ethnography* 4 (3): 455-485.
- Massey, D. (2003). "Imagining the field" a Prycke, M., Rose, G., Whatmore, S. *Using social Theory. Thinking through Research*. Sage: London.
- Miller, D. C. (1983). *Handbook of research design and social measurement* (4th ed.). New York (US): Longman Inc.
- Pons, I. (1993). *Programación de la investigación social*. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas.
- Prades, Josep Lluís (2005), *La filosofia de la ciència*. Barcelona: UOC
- Pujadas Muñoz, J.J. (1992), *El método biográfico: el uso de las historias de vida en ciencias sociales*, Madrid, Centro de Investigaciones Sociológicas.
- Quivy, R., & Campenhoudt, L. V. (2001). *Manual de recerca en ciències socials* (2a ed.). Barcelona: Herder.
- Robson, C. (2002). *Real world research. A resource for social scientists and practitioner-researchers* (2nd ed.). Oxford, UK: Blackwell Publishing.
- Rodríguez Osuna, J. (2005), *Métodos de muestreo. Casos practices*, Madrid: CIS.
- Silverman, D. (Ed) (1997). *Qualitative research: Theory, method and practice*. London: Sage.
- Taylor, S.J.; Bogdan, R. (1992), *Introducción a los métodos cualitativos de investigación. La búsqueda de significados*, Barcelona [etc], Paidós (or. anglés, NY 1984).
- Valles, Miguel S. (1999), *Técnicas cualitativas de investigación social. Reflexión metodológica y práctica profesional*, Madrid: Síntesis.
- Valles, Miguel S. (2002), *Entrevistas cualitativas*, Madrid: CIS.